

Romssa Sámi Searvi-NSR
Postboks 451
9001 Tromsø

Årsmøteuttalelse nr. 1:

Lokal handlingsplan for samisk kultur og næring i Tromsø-området.

Årsmøtet i Romssa Sámi Searvi-NSR 8. april 1994 viser til foreningens initiativ overfor Tromsø kommune om at det blir utarbeidet en lokal handlingsplan for samisk kultur og næring i Tromsø-området. Kommunen har vist positiv interesse for dette Romssa Sámi Searvi-NSR vil i den nærmeste framtid formelt komme med forslag overfor kommunen til mandat og organisering av dette arbeidet.

Årsmøtet vil understreke at det nå er viktig å få samiske spørsmål mere på dagsorden i den lokale virksomhet. Dette for å synliggjøre at det bor et betyderlig antall samer i Tromsø-området og for å sikre disses identitetsfølelse og forankring til regionen. En handlingsplan for samiske spørsmål i kommunen vil være et viktig skritt i denne retning.

Formålet med handlingsplanen må være å sikre samisk kultur i Tromsø-området.

Årsmøtet mener at følgende forhold bør vies oppmerksomhet i handlingsplanen:

- opplæring i og på samisk og i samisk kultur, samt andre identitetsskapende aktiviteter i skole og offentlige fritidsaktiviteter
- grunnlaget for tradisjonelle næringer og livsformer i sjøsamiske områder som jordbruk, fiske og utmarksnæringer
- samisk historie, kulturminner og kulturmiljø og -landskap i Tromsø-området samt samiske stedsnavn
- strategi for hvordan Tromsø by bør fylle rollen som internasjonalt kompetansesenter og møtested i urfolksspørsmål. Dette omfatter også urfolksperspektivet for miljøsam arbeidet i Arktis og samarbeidet i Barentsregionen.
- opprettelse av et samisk kultursenter i Tromsø by.

Romssa Sámi Searvi
Postboks 451
9001 TROMSØ

Årsmøteuttalelse nr. 2:

Fiskeripolitikken for 1994.

Behovet for en ny agenda for natur og ressursforvaltning i nordområdene.

I moderne tid, og spesielt de siste 20 år, har man sett en stadig og tydelig utvikling at høsting og verdiskapning basert på Barentshavets ressurser er overført til aktører utenom Nord-Norge og Sameland.

De ordninger som er innført av fiskerimyndighetene siden 1989 har vist seg å forsterke denne utviklinga. Dette til tross for stadige forsikringer om plikt og vilje til å sikre det materielle grunnlaget for den samiske kultur fra Regjeringens side.

Romssa Sámi Searvi mener det er behov for en gjennomgang av hele reguleringssystemet med spesielt henblikk på regulering av fiskeriene, deltakerforskriftene, manntallsordningen og finansieringsordningene.

Vårt mål vil være:

1. Å ta vare på Barentshavet som et robust økosystem, og hindre menneskelige inngrep som forskyver den økologiske balansen.
2. Å sikre at den økonomiske virksomheten basert på naturressursene i Barentshavet i all hovedsak skal skje i Nord-Norge.

Forvaltninga må utgjøre verktøy og virkemidler som fremmer disse målene. Dette først og fremst lar seg fremme gjennom en helhetlig forvaltning av natur og virksomhet i Barentshavet, og ikke gjennom den sektorpolitikk vi har i dag.

Når det gjelder forvaltninga, ser vi det nødvendig at det etableres et stabilt system. I den grad dette kan oppnås, vil det i store trekk være å reetablere den tradisjonelle måten å utnytte Barentshavets naturressurser på.

RSS-NSR fremmer følgende prinsipper for forvaltning, som også vil sikre både samiske og generelle samfunnsinteresser:

- vern av nøkkelartene, dvs. lodde og silderessursene, samt reker
- vern av de viktigste yngel og oppvekstområdene for de ulike artene
- Fiskeriaktiviteten skal foregå slik:
 - Tilnærmet fritt fiske i kystområdene, med definerte redskapstyper kombinert med områdereguleringer, f.eks. stenging av fiskefelt.
 - Ordningen med trålfrie soner må utvides - revideres utfra prisippene i pkt 1 og 2.
 - Stabilisering av den totale autoline- og trålerkapasiteten gjennom en fast kvote definert til et visst antall tonn, til den havgående flåten.
 - Kontrollen bør bli mer effektiv og rettes inn mot å kontrollere de redskapstyper som belaster bestandene og de sårbare områder, samt bestrebe en god statistikk om fangstmengder og fangstområder
 - Kontrollen som er etablert overfor den havgående flåte må prioriteres, f. eks. gjennom en utvikling av det kontrollsystem som er etablert nylig av kystvakta gjennom sjekkpunktsystemet.
 - Innskjerping av datainnsamlinga basert på fangstdagbok og kjøpesedler.
 - Øvrige interesser i Baretshavet må innordnes hensynene til disse mål og forvaltningsprinsipper.

Når det gjelder organiseringa av forvaltning og beslutning, ser vi det som påtrengende viktig at de samfunnsmessige interesser i Nord-Norge, herunder de samiske, må sikres innflytelse og medbestemmelse.

Vi har erfart at dette ikke kan sikres gjennom en videreføring av det system Fiskeridepartementet har etablert de siste ti-år.

Vi vil videre anse fiskeridepartementets oppfølging av "samisk fiskeriutvalg" som politisk uakseptabelt.

Dette er tilsammen så alvorlig, at vi ber Sametingspresidenten å vurdere saken fremmet for Statsministeren.